

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет управління
кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Рання логопедична корекція

Освітня програма «Спеціальна освіта»
Спеціалізація (за наявності) 016.01 Логопедія
Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від “_” _жовтня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Рання логопедична корекція
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Метою даного курсу є дати студентам ґрунтовні знання теоретичних основ діагностики дизонтогенетичного розвитку дітей раннього віку, формувати практичні вміння і навички ранньої діагностики та корекції рівня мовленнєвого розвитку у дітей з ТПМ, сформуванню уявлення про розвиток дітей з комплексними порушеннями.

Цілі курсу: формування у майбутніх фахівців знань про особливості організації діагностики та корекції немовленнєвих і мовленнєвих порушень у дітей раннього віку, формування умінь здійснювати педагогічний супровід корекційної діяльності дітей раннього віку, застосовуючи найефективніші спеціальні методики з порушеннями мовленнєвого розвитку.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Підготовка фахівців у сфері спеціальної освіти, здатних розв'язувати складні задачі і практичні проблеми, застосовуючи спеціальні методики викладання рідної мови із метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп, насамперед, з акцентуацією на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей з порушенням мовлення.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Історичний аспект дослідження проблеми розвитку дітей раннього віку в системі дошкільної освіти.	Дослідження передумов розвитку мовлення дітей раннього віку. Значення ранньої діагностики рівня розвитку дітей з ТПМ (предмет, об'єкт дослідження). Ознайомлення з науковцями, що займалися даною методикою раннього втручання.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
2.	Медико-психологічні основи дизонтогенезу розвитку дитини раннього віку.	Визначення характеру виникнення і розвитку мови, фізіологічний механізм та функції мовлення. Причини тяжких порушень мовлення. Опис клінічних видів загального недорозвинення мовлення, диференціального діагнозу загального недорозвинення мовлення. Проблеми ранньої діагностики і профілактики загального недорозвинення мовлення	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
3.	Рання порівняльна діагностика рівня розвитку дітей 1 року життя.	Опис онтогенезу мовленнєвого розвитку дітей першого року життя. Визначення принципів та методів його дослідження. Диференціальна діагностика онтогенезу та дизонтогенезу першого року життя. Методи розвитку мовлення даної категорії дітей.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
4.	Рання порівняльна діагностика рівня розвитку	Принципи і методи дослідження розвитку дітей другого року життя. Опис онтогенезу мовленнєвого розвитку дітей даної вікової групи.	Опрацювати відповідні наукові джерела,

	дітей 2 року життя.	Диференціальна діагностика онтогенезу та дизонтогенезу другого року життя. Методи розвитку мовлення даної категорії дітей.	пройти тестування
5.	Рання порівняльна діагностика рівня розвитку дітей з ТПМ 3 року життя.	Принципи і методи дослідження розвитку дітей третього року життя. Онтогенез мовленнєвого розвитку. Диференціальна діагностика онтогенезу та дизонтогенезу третього року життя (ЗМР, ТПМ). Методи розвитку мовлення даної категорії дітей.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
6.	Оцінка рівня розвитку дітей раннього віку.	Опис діагностичної шкали оцінки етапів довербального та початкового вербального розвитку, визначення критеріїв та шкали оцінки розвитку імпресивного мовлення від народження до 3-х років. Закономірності розвитку дитячого мовлення в нормі та в дизонтогенезі.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
7.	Принципи, методи та форми організації корекційно-розвиткового навчання дітей раннього віку.	Ознайомлення з корекційною методикою розвитку мовлення дітей раннього віку із ЗМР(етапи, завдання, критерії оцінки). Опис методів та форм організації корекційно-розвиткового навчання дітей із затримкою мовленнєвого розвитку.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
8.	Методики розвитку мовлення дітей раннього віку з ТПМ.	Ознайомлення з напрямками та методами корекційно-розвиткового навчання звукової будови мовлення у дітей з ТПМ в ранньому віці. Ознайомлення з методами корекційно-розвивального навчання спрямованого на розвиток імпресивного та експресивного мовлення.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	
Лекція	

Практичне заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя																		
Самостійна р-та																		
Індивідуальні завдання																		
Залік																		
Всього за тиждень																		

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література: 1. Бастун Н.А. Служби раннього втручання в Україні: шлях до інтеграції. К.: ІКЦ «Леста», 2005. 184 с. 2. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: Монографія/Алла Богуш.-Київ: Слово,2004.-374 с. 3. Енциклопедія діагностичних методик щодо з'ясування стану психофізичного розвитку дітей раннього віку / упоряд. К.Л. Крутій, Л.О. Федорович. Запоріжжя : ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2012. 204 с. 4. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту / Упорядники К.Л. Крутій, Н.В. Погрібняк. – [4-те видання. доп]. – Запоріжжя : ТОВ «Ліпс» ЛТД, 2005. – 336 с. 5. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: науково-методичний посібник / Науковий редактор О.Л. Кононко. – К. : редакція журналу «Дошкільне виховання», 2003. – 243 с. 6. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження: навчально-методичний посібник / упор. Є. Ю. Линдіна, О. В. Ревуцька. 2-е видання, доповнене та доопрацьоване. Київ: Освіта України, 2021. 218 с. 7. Логопедія. Підручник. За ред.. М.К.Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово». -2010. - 376 с.	

8. Манько Н.В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку: Науково-методичний посібник. – К.: КНТ, 2008 – 256с.
9. Манько Н.В. Логопедичне обстеження дітей раннього віку // Дефектологія. – 2006. – № 1. – С. 41-44.
- 10.. Мартинчук О. Г. Основи корекційної педагогіки : навч.- метод. посіб. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с
- 11.Савша Л. П. Пальчикова гімнастика для розвитку мовлення дошкільнят. Київ : Школа. 2002. 48 с.
- 12.Сак Т.В.Особлива дитина: Від народження до 6 років: Поради батькам.-К.:Літера ЛТД, 2008.-144
- 13.Черніченко. Л. А. Рання логопедична корекція. Навчально-методичний посібник. Умань, 2020. 150 с.
- 14.. Шеремет М. К., Мартиненко І. В. Хрестоматія з логопедії: Навчальний посібник. Київ, 2006. 360 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій, вул. Чорновола 57, кабінет 104-а http://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Кіндрачук Надія Мирославівна, Тонюк Діана Михайлівна
Контактна інформація викладача	nadiia.kindrachuk@pnu.edu.ua diana.toniuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: — Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» — Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-

	дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». → Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». → Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. → Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. → Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника». Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.
Неформальна освіта	Coursera, Prometheus, ВУМ, Едера

Викладачі:

Тонюк Д.М.